

WZEEUWS Weerzien

Pak 'm
mee!

extra
dik winter
nummer!

December 2019 - eerste jaargang nr 5 | DE GRATIS KRANT VOL HERINNERINGEN | STICHTING ZEEUWS WEERZIEN

Pagina 3
Gas doodde
de petroleumventer

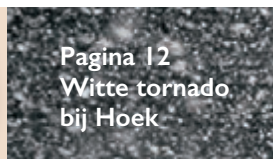
Pagina 5
Zo gedwee
op de slee

Pagina 7
vliegende
melkdoppen

Pagina 12
Witte tornado
bij Hoek

Pagina 13
Een sok op
een breimachine?

De winter van 1963

In deze kakelverse, extra dikke Zeeuws Weerzien duiken we in de winter van 1963. Met vele bevroren herinneringen, pakijs, sneeuwduinen en gestremde veerverbindingen. U weet het vast nog wel.

Op de kreek achter het huis van Jantje Rienkout in Boerengat is een baantje geveegd voor schaatsliefhebbers; verder is het ijs op de kreek bedolven onder de sneeuw.

door: Jan van Damme

Als zelfs de zee verstijft. Zo herinneren we ons de winter van 1963. In graden misschien niet de koudste. Maar wel in ons geheugen. Je kon lopen van Kamperland naar Veere. En terug. Postbodes reden over de Zandkreek. Op de Veste van Middelburg gaf een rijsschoolhouder slipcursussen. We hoorden voor het eerst van sneeuwduinen: tot hoge bergen open geblazen sneeuw die de doorgang belemmerden.

Ellewoutsdijk, Retranchement, Looperskapelle, Sint-Jan ten Heere, Plankendorp: vele dorpen en gehuchten waren dagenlang van de buitenwereld afgesloten. Het was me wat. Wie televisie had kon in januari zwart-wit beelden zien van de Friese Elfstedentocht. Reinier Paping was nog zonder klapschaatsen winnaar en held, hij kwam als eerste binnen in een wedstrijd die waarschijnlijk meer uitvallers dan finishers kende.

Aan de dakgoot hingen ijspegels keurig op een rij. Mooi als het zonlicht erdoor scheen. Door de kou betrapt water, zo zagen we ze vanuit een moeizaam op temperatuur gehouden huiskamer.

Ook mensen werden verrast door de barre weersomstandigheden. Het was nog de tijd dat het huis vol zat met hoopvolle vrijers voor mijn zussen. Die konden de avond van nieuwjaarsdag met goed fatsoen niet op huis worden aangestuurd. Gure wind en nieuwe sneeuwval maakte de polderwegen verraderlijk, je zag niet waar de weg eindigde en de sloot begon. Bovendien had je de plotseling opgewaaide sneeuwduinen. Geen doorkomen aan, concludeerden we met z'n allen boven een nog verse schaal olieballen. De jongemannen bleven slapen, op de vliering. Het was voor het eerst dat ik van een kermisbed hoorde. Op planken met wat dekens en een laken, echt gerieflijk zal het niet zijn geweest.

Een van de volgende dagen

moesten we toch eens zelf poolshoogte gaan nemen. Mijn vader kreeg met lang voorgloeien zijn oude Mercedes aan de praat. Vanuit Groede over de Slikkenburgseweg richting de kust. Als een volleerd slalomrijder ontweek hij de sneeuwduinen. En waar dat niet ging gaf hij gas. 'Voep' hoorde ik. Onze Mercedes dook met zijn neus in de sneeuwberg en had net genoeg vaart om erover heen te glijden.

Ijsschotsen

Bij het Killetje zijn we uitgestapt. Daar zit je aan de monding van de Westerschelde. We zagen schepen voor anker liggen. In de krant hadden we gelezen dat er door ijsgang richting Antwerpen geen doorkomen aan was. Er dreven ijsschotsen. Nou ja, ijsschotsjes. Er stond op dat moment niet veel wind, de branding leek daardoor getemd. Je hoorde het pinkelen van de klompjes ijs in het water op het moment dat de golven op het strand uitrolden. Dat geluid heb ik later nooit meer gehoord.

Verder langs de kust ging het. Naar Cadzand. We wilden het gestrande zendschip Radio Uylenspiegel zien. Een ziedende storm had het voor de kust van Zeebrugge liggende schip een paar weken eerder van zijn ankers geslagen en op het strand van Cadzand gezet. We waren niet de enigen, de gestrande piratenzender was een attractie van formaat, heel Zeeuws-Vlaanderen liep uit om het schip van dichtbij te zien. Uylenspiegel was keurig recht op het strand gezet. In later jaren heb ik hem wel in verzakte en verroeste toestand gezien. Het was ook het jaar dat ik een iglo in de tuin heb gebouwd. In de ban van Amundsen en andere poolreizigers was het een uit aangestampte sneeuwblokken opgetrokken bouwsel dat alle eerder gedroomde fantasieën waarmaakte. Moeder serveerde er een kop warme chocomel.

Als je er zo aan terugdenkt. Zou koning Winter komende weken nog eens zo over ons kunnen regeren?

EEN NIEUW JAAR, EEN EIGEN WEBSITE,

Vanaf nu heeft Zeeuws Weerzien een eigen website: www.zeeuwsweerzien.nl.

Hierdoor hebben we nóg meer ruimte voor (oud) nieuws en actuele informatie.

Let op: ook de emailadressen zijn gewijzigd. Check de juiste contactgegevens in deze krant. In maart komen we bij u terug met een nieuwe jaargang. Tot die tijd hopen we dat dit dikke winternummer genoeg stof tot praten geeft.

Borrelen er mooie herinneringen bij u op? Blijf ons vooral schrijven via redactie@zeeuwsweerzien.nl of stuur een kaartje aan Stichting Zeeuws Weerzien, Postbus 33, 4350 AA Veere.

Wij wensen u een mooie kerst en een gelukkig nieuwjaar. De redactie

Goede zorg begint met een verhaal

T. 0900-7879777 | zorglijn@svrz.nl | www.svrz.nl

24 december - Kerstnacht bij SVRZ

Rond 22 uur ben ik nog gezellig thuis. Kaarsje aan, de open haard brand en er hangt een lekkere braadlucht van het vlees voor het kerstdiner. Maar eerst moet ik nog aan de slag. Ik heb nachtdienst bij SVRZ dus om 22.10 uur stap ik in de auto

In de woonkamer waar ik altijd zit laat ik deze nacht de kerstboomverlichting aan en ik dim het grote licht. Ik vind dat ik mezelf wel met wat sfeer mag verwennen in deze speciale nacht. Het is een rustige nacht. Gelukkig geen ernstig zieke bewoners of onrustige bewoners. Ze slapen allemaal lekker, ook op woningen voor mensen met dementie. En daar zit ik dan....helemaal alleen in de woonkamer van een woning voor mensen met dementie. Alleen bij de kerstboom. Ik maak een plannetje hoe ik mijn tijd zal verdelen en wie ik op een bepaalde tijd wil draaien en wanneer ik het ze rondje zal lopen. Terwijl ik daar mee bezig ben hoor ik Bram aan komen sloffen. Hij komt wel eens even naar de woonkamer kijken of er iemand is en of er een dropje voor hem klaar ligt op het aanrecht.

Het is een rustige nacht

Toen Bram bij ons kwam wonen was hij boos. Boos op iedereen en op de situatie waarin hij verkeerde. Zijn echtgenote was gestorven en hij bleek niet alleen te kunnen wonen omdat hij Alzheimer had. Omdat hij zo boos was kon hij niet slapen, dat vooral niet. En hij wilde ook helemaal niet slapen. Hij werd nog bozer wanneer we hem naar bed probeerden te begeleiden. Hij sloeg naar ons en maakte lelijke opmerkingen. Ja, Bram liet ons wel merken dat hij niet happy was. Maar van lieverlee raakte Bram het gewend bij ons. Hij ging ons herkennen en het eten smaakte hem best. En hij vond het soms

best gezellig in de woonkamer. Zeker wanneer er een advocaatje gedeeld werd...toch niet gek...dacht Bram. En op een nacht had hij zomaar een uurtje geslapen... Het werden er meer. Na een half jaar was hij het aardig gewend en sliep hij bijna de hele nacht. Maar zodra er iets was wat hem uit zijn evenwicht bracht was hij weer een hele nacht wakker. Nu slaapt hij bijna de hele nacht en komt hij af en toe eens naar de woonkamer. Wanneer hij me ziet zitten komt er een lachje op zijn gezicht. Ha, er is iemand! "Kom maar bij me zitten, Bram" zeg ik en ik klop uitnodigend op het bankje waar ik op zit. Met een plof laat hij zich naast me vallen, Bram beweegt zich niet meer zo soepel.....

Nu zitten we samen bij de kerstboom en we genieten. De kaarsjes zijn zo mooi. Echt nog van die grote, op echte kaarsjes lijkend. Ze geven een zacht, geel licht. En zilveren ballen en gehaakte kerstklokjes. Zijn die met de hand gemaakt? Ik bekijk ze eens goed. Bram volgt me met zijn ogen, hij zegt niets. Zijn woordenschat is niet zo groot meer. Zwijgend zitten we zo een tijdje. Dan schuift hij naar me op en ik laat hem begaan. Hij pakt mijn arm en streelt die zachtjes, ik blijf stilletjes zitten om de betovering niet te verbreken. Hij staart in een verte die ik niet zie. En dan zeg ik het in een opwelling..."Bram...

het is k erstnacht". En dan kijkt hij naar me met zo'n blij lach...."Ja, het kind Jezus" mompelt hij nog en dan wordt hij weer stil. Zijn oogleden gaan zakken en ik weet dat ik hem nu snel naar bed moet zien te krijgen anders lukt het lopen niet meer. Even later ligt hij lekker ingestopt onder de lakens.

Werken in de k erstnacht...
ik zou het niet willen missen

Voor mij is het tijd om weer een rondje te lopen. Onder de ochtend maak ik het gezellig in het kantoortje waar zo meteen de dagdienst zich zal verzamelen. Ik zorg voor verse koffie en wat lekkers. Het licht wordt gedimd en ik hang wat kerstverlichting op. Nu nog een kerstmuziekje en dan mogen ze komen. Ik zie ze binnen druppelen, allemaal in een feestelijk bloesje. Leuk! De stemming zit er gelijk goed in. We dragen over en praten nog wat en maken een grapje, ze gaan lachend het kantoortje uit.... aan de slag! Ze gaan samen de bewoners een fijne dag bezorgen, daar ben ik van overtuigd. En een fijn begin van de dienst is een goede start! Ik mag nu naar huis waar ik tevreden mijn bed induik...eerst lekker slapen, dan kerstdiner...

Anja van Keulen, 1^e medewerker zorg

Voor meer informatie over zorg van SVRZ kijkt u op www.svrz.nl

**Kijk uit naar
de volgende
editie**

De volgende editie verschijnt in maart 2020.

Krant gemist? Van alle eerder verschenen edities kunt u, zo lang de voorraad strekt, een gratis exemplaar ophalen bij 'Het Zeeuws Cadeau', Kreukelmarkt 12 in Goes (geopend op dinsdag en op donderdag t/m zaterdag van 11.00-17.00).

Foto: Fotoatelier Karin den Boer.

Colofon

Zeeuws Weerzien is een gratis krant vol verhalen over het Zeeland van de vorige eeuw. Om zelf te lezen, of als aansporing om samen met anderen herinneringen op te halen. De krant verschijnt 4x per jaar in een oplage van 50.000 exemplaren en wordt verspreid in heel Zeeland: in de vestigingen van Bibliotheek Zeeland, zorg- en welzijnsinstellingen, gemeentehuizen, wachtkamers van huisartsen en fysiotherapeuten, musea, boekhandels en bij diverse lokale ondernemers. Een overzicht van distributiepunten, alsmede een digitale versie van de krant, treft u op onze website. De krant komt tot stand in samenwerking met Stichting Feest van Herkenning, die bijeenkomsten organiseert waarbij het delen van herinneringen centraal staat.

Uitgever

Stichting Zeeuws Weerzien
Voorzitter Frans van de Velde
Postbus 33, 4350 AA Veere
www.zeeuwsweerzien.nl
secretariaat@zeeuwsweerzien.nl

Eindredactie

Jan van Damme

Redactie

Peter Blom, Zeeuws Archief
Johan Francke, ZB| Planbureau
en Bibliotheek van Zeeland

Vormgeving

Leo Minnaard
Ramon de Nennie, decreet

Druk en advertentieverkoop

Meulenberg Media, Patrick Joossens
verkoop@meulenberg.nl

Coördinatie

Hanneke de Vroe, Zeeuws Weerzien
redactie@zeeuwsweerzien.nl

Bij het samenstellen van deze krant is met zorg getracht alle rechthebbenden m.b.t. beeld- en archiefmateriaal te achterhalen. Mochten personen of instanties desondanks van mening zijn dat (foto)rechten zijn geschonden, dan kunnen zij zich wenden tot de redactie via redactie@zeeuwsweerzien.nl

Deze editie is mede mogelijk gemaakt door

Verdwenen beroepen... de petroleumventer

Een oliehandeltje als bijverdienste

Conciërge M. Moerland ging in 1978, voorzien van originele Automaat kleding en een Esso handkar, als petroleumventer door de straten van Zierikzee voor een vossenjacht van de Prinses Julianaschool, ca. 1978 | Foto: D.C. Berrevoets, collectie Jan Bruijns, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr: 56294.

Petroleum werd niet gebruikt om te stoken – al werd de

kachel er wel mee aangemaakt - maar om lampen van olie

te voorzien en er werd gekookt op een petroleumstel.

Met de komst van het gas verdween ook het beroep

petroleumventer uit het straatbeeld. | door: Johan Francke

De petroleumboer trok voor en net na de oorlog langs de deuren met een handkar, bakfiets of paard en wagen. Op de handkar lag een groot vat van een bekende olieproducent waar rond de honderd liter in kon. De klanten kregen van de petroleum-maatschappij een bus in bruikleen omdat daar de gewenste inhoudsmaat op stond. De petroleumventer kon vanuit zijn tank de bussen bijvullen. Beroemde merken waren APC (American Petrol Company), Shell en Esso (afgeleid van de verkorte uitspraak van Standard Oil Company, S-O).

De petroleumventers kregen vaak een naam die verband hield met hun nering. Zo werd de Axelaar Jan van Langevelde in de volksmond Jan Olie genoemd. Een eerste vermelding van een Zeeuwse petroleumventer staat vermeld in de 'Middelburgsche Courant' van 13 april 1891 en uit de omschrijving blijkt dat het

dan al een bekende verschijning is. Deze ongelukkige petroleumventer zag zijn waar door de straatstenen wegsijpelen toen zijn kar in de Singelstraat van Middelburg omvergelopen werd door een op hol geslagen paard. Tijdens de mobilisatie in 1939 meldde de 'Zeeuwsche Koerier' op 3 november dat klanten nog slechts 10 procent van hun normale bestelling petroleum kregen. Huisvrouwen moesten daarom zuinig koken. Dat kon door na het koken het vuur uit te doen en de pan in krantenpapier in te pakken. Het water kookte door, maar het duurde driemaal zo lang voordat de maaltijd gaar was.

Ijsverkoper

Net als bij de kolenboer was ook het werk van de petroleumboer een bijverdienste. In de jaren dertig van de 20ste eeuw werkte in Zierikzee bijvoorbeeld Van Schendel die in de zomermaanden ook ijsverkoper was. Piet van der Maas herinnerde

zich de Noord-Bevelandse petroleummannen in 1999 als volgt. De handel in petroleum werd uitgeoefend door twee dorpsgenoten. Beiden waren boerenknecht, maar hielden er in hun vrije tijd een oliehandeltje op na. Een van de twee reed met een ijzeren karretje met daarop een tankje, de ander met een door Esso ter beschikking gestelde handkar met grote wielen en een as van bladveren. De bak was muisgrijs van kleur en had bepaalde afmetingen zodat er een exact aantal oliebusen met een inhoud van vier liter in pasten.

Bekeuring

Die petroleumventers gebruikten het beroep dus als bijverdienste en hadden dan ook niet altijd de vereiste ventvergunning. Dat leidde in 1936 tot een gerucht-makende zaak met betrekking tot een bekeuring aan het adres van de petroleumboer van 's-Heerenhoek. De Hoge Raad had deze olieman uiteindelijk vrijgesproken omdat de rechter vond dat 'hij die huis aan huis met koopwaar komt, als venter is te beschouwen.' Maar de 's-Heerenhoekse olieventer deed dat nu juist niet.

Van de oliemaatschappijen die hun venters langs de deur stuurden was vooral de

maatschappij 'de Automaat' vanwege een goede marketing-strategie bekend. Het bedrijf verspreidde elke week een krantje met het vervolgverhaal van Pijpje Drop. Dat eindigde stevast met de zin 'Hoe 't Pijpje Drop verder vergaat, lees je in de volgende Automaat.' Toen C. van de Sypt uit Koewacht in februari 1952 zijn nering als petroleumventer van de Automaat overdeed aan de Zuiddorpenaar J. Gysel bond deze meteen zijn klanten aan zich. Hij verstrekke de kinderen van Koewacht een extra uitgave van Pijpje Drop. De jeugd van St. Philipsland keek in ieder geval tijdens de oorlogsjaren reikhalzend uit naar nieuwe avonturen van het figuurtje. De weekkrant 'Automaat' werd er bezorgd door H.P. Kramer die in 1952 zijn veertigjarig jubileum als venter voor de Esso-Petroleum compagnie vierde. De 71-jarige deed toen nog steeds zijn werk als oliebezorger.

De stripverhalen van Pijpje Drop zijn naar hedendaagse maat-staven overigens ronduit racistisch, maar in die tijd was het nog gebruikelijk stereotype afbeeldingen van Afrikanen te gebruiken. Ook de strip Sjors & Sjimmie, toen getekend door Frans Piet, zag er in die tijd heel anders uit dan tegenwoordig.

Een bijzonder
afscheid...

Lenny Adriaanse, Michiel Adriaanse, Guido Poesiat,
Adrienne Klein en Gerrit Klein

Bel bij overlijden
0118 - 41 27 60

Een afscheid met een goed gevoel voor alle mensen op Walcheren

Als u het wilt zoals vroeger maar ook als
u het liever wat eigentijds heeft.

Monuta Adrienne Klein
T 0118 - 41 27 60
E aklein@monuta.nl
I www.monutaadrienneklein.nl

Uitvaartcentrum De Voorzorg
Industrieweg 20, 4382 NA Vlissingen

Uitvaartcentrum Adagio
Buitenhovelaan 1, 4337 HJ Middelburg

Monuta
Adrienne Klein
De steun bij ieder afscheid.

Blijven genieten
met je kleinkind

- thuiszorg
- verzorgd wonen
- revalidatiezorg

Wanneer je beperkt wordt door ziekte
of ouderdom is het juist belangrijk
om zoveel mogelijk verbonden te
blijven met mensen die je dierbaar
zijn en de wereld om je heen.
Dat is waar onze zorg voor staat.

Meer info over onze zorg en
activiteiten vind je op www.wvozorg.nl

wvo zorg
Samen voelt beter

Humanistische Uitvaartbegeleiding Sprekers bij uitvaarten

Een persoonlijke toespraak?

Een persoonlijke toespraak bij een uitvaart is
een belangrijk moment, maar niet iedereen
spreekt of schrijft gemakkelijk. Onze (vrijwillige)
sprekers uit Zeeland helpen de nabestaanden
graag. In onze toespraken staat het leven van
de overledene centraal. Desgewenst helpen
wij bij het uitzoeken van passende muziek of
poëzie en begeleiden wij de ceremonie.
Ook gezonde of terminaal zieke mensen
kunnen ons inschakelen om terug te kijken
op het leven.

www.humanistischeuitvaart.nl | telefoon: 06 51940861

"We hebben gehuild, maar ook
gelachen. Precies wat ik wilde. Fijn dat
er mensen zijn die deze zware taak van
je overnemen en een warme ceremonie
verzorgen."

"De spreekster had oog voor de
eigenheid van onze zus en toonde begrip
voor de kronkelwegen van
haar leven."

"Mijn vader wilde alles zelf regelen voor
zijn uitvaart. Hij heeft zelf vooraf met
iemand gesproken over zijn leven en
wat hij belangrijk vond. Dat is tijdens de
uitvaart verteld. Indrukwekkend."

WILT U OOK ADVERTEREN IN DEZE KRANT?

Informeer naar de mogelijkheden
E-mail: drukkerij@meulenberg.nl

Rotterdamsekaai 61 | 4331 GN Middelburg | Tel.: 0118 63 51 26 | www.meulenberg.nl

Oudedorp sneeuwde bijna in

Rinus van Moolenbroek (81) en Nel van Moolenbroek-Geldof (76) uit Nieuw- en Sint Joosland werden in 1963 bijna van de buitenwereld afgesloten in het Oudedorp. Zo heet het gehucht dat in 1816 zijn zelfstandigheid verloor en sindsdien met het nabijgelegen dorp Nieuwland de gemeente Nieuw- en Sint Joosland vormde.

door: Willem Staat

Het paar bezit door Rinus gemaakte foto's van het gebeurde. Op bijgaande afbeelding toont Nel een opname van zichzelf. Ze staat achter de woning in de Sint Jooslandsstraat waar Rinus, diens moeder en huisgenoot Bram Tissink woonden. Het huis staat nog altijd in deze, enige straat van het Oudedorp.

Daaraan stond in 1963 ook nog de nissenhut met het warenhuis van mevrouw Jannetje Poppe-Dommisse. Die winkel werd door sommige mensen 'de Hema van 't ouwe durp' genoemd. De foto's zijn op een zondag gemaakt. De

nacht ervoor sneeuwde het. Niet eens veel, maar de oostenwind zwiepte de sneeuw hoog op. Op de foto's ziet het er tamelijk romantisch uit, maar Rinus moest maandag in het holst van de nacht opstaan.

Hij was werkzaam als laborant bij de Coöperatieve Zuivelfabriek en Melkrichting Walcheren in Middelburg. Op maandag en dinsdag werd de melk bemonsterd. Dan begon de werkdag om 3.30 uur. Dus ging Rinus in alle vroegte per fiets op pad. Eerst op Nieuwland aan en dan verder naar Middelburg. Het fietspad langs de Nieuwlandseweg naar de stad was onbegaanbaar en het werd dan ook een moeizame tocht door een Siberisch landschap.

Ijsbloemen en heel veel buiten spelen

Jeannet Kouwenhoven met een foto van de winter van 1963. Tweede van links staat haar toen vierjarige broertje Johan.

door: Margreeth Ernens

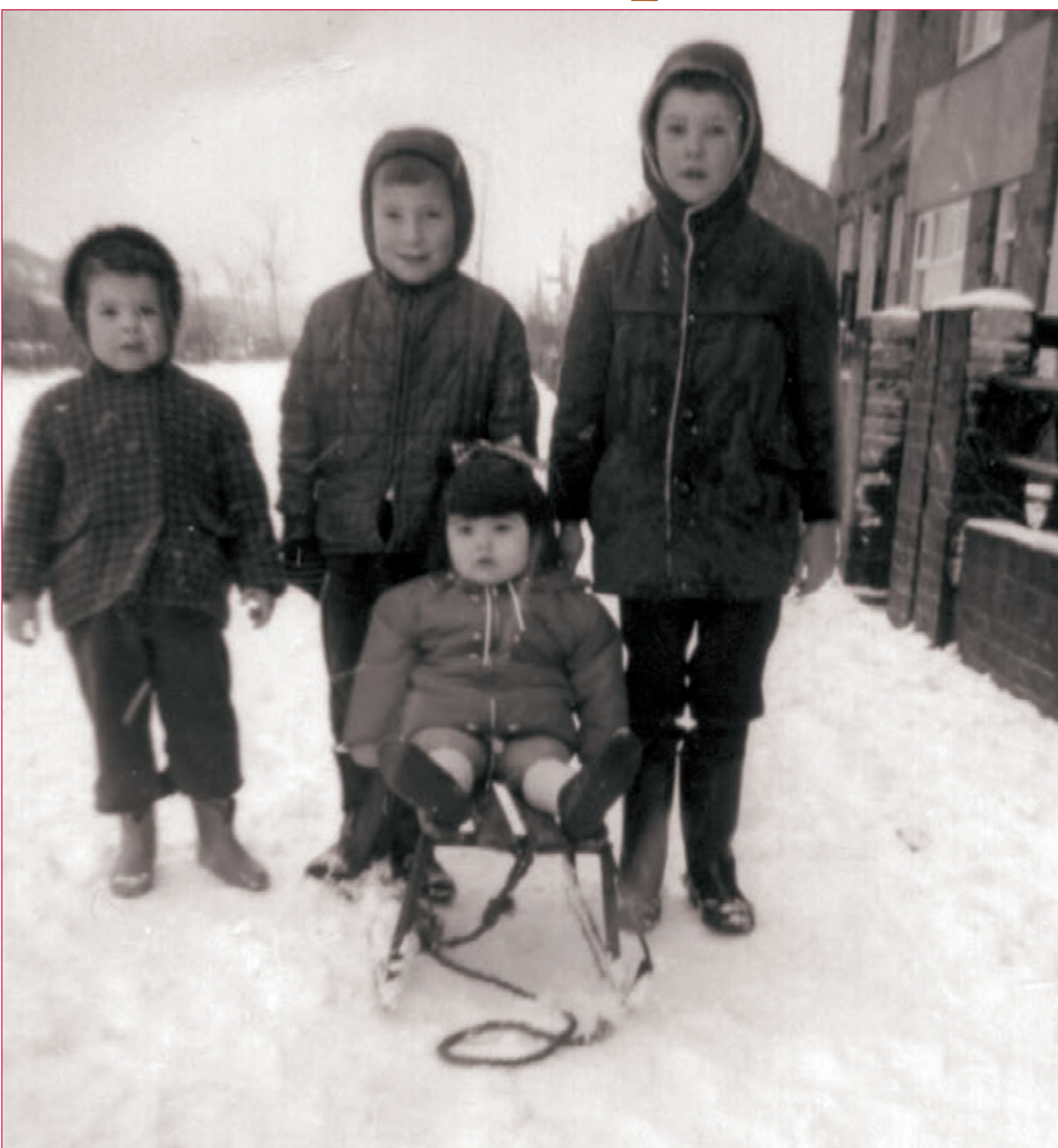
Jeannet Kouwenhoven herinnert zich de lange, zonnigewinter van '62-'63 nog goed. Jeannet, die in januari 1963 8 jaar werd, woonde aan de Nieuwe Vlissingeweg in wat toen nog West-Souburg heette.

„We gingen over grote hopen en bonken sneeuw lopend naar de Marnixschool.” Met haar schoolgenootjes maakte ze lange ijsbanen op het schoolplein. „Daar slieden we over, met z'n allen achter elkaar.” Na schooltijd werden op de leiding (de sloot) bij de dijk van het kanaal de schaatsen ondergebonden. „Dat betekende een natte kont, omdat je dat zittend op de grond deed.”

„Ik kreeg een stel oude schaatsen, die in de schuur hingen. Van die houten dingen, met leren riempjes en stoffen bandjes. Als die nat werden door het schaatsen, kreeg je ze bijna niet meer los.

M'n handen waren dan koud geworden en m'n wanten nat, dat hielp ook al niet.” Omdat de ijsbaan vlak bij de rietkraag lag, lag er ook nogal eens 'vuulte' op het ijs. „Als je daar overheen schaatste, lag je meteen.”

Er werd ook veel gesleed. „Dat deden we vanaf de dijk ter hoogte van de Abeelseweg. Aan het eind lag een grote hoop sneeuw en ijs, die moest ons tegenhouden, anders vlogen we zo de weg op.” Alle buurtkinderen kwamen

daar naar toe. „Een vriendje van mij had zo'n mooie houten slee. Wij hadden een zwaar ding, dat had mijn pa gemaakt. Bovenop een ijzeren onderstel van pijpjes waren latjes bevestigd. Maar het liefst ging ik op de slee van dat vriendje, die gleed veel beter.”

„Wat ik heel mooi vond, waren de ijsbloemen 's morgens op de ramen, we hadden toen nog enkel glas. Je moest er zachtjes op blazen om een gaatje te krijgen, waardoor je kon kijken. En met je vinger kon je er een rondje omheen tekenen.”

De veerboot liep vast in het ijs

Het veer Anna Jacobapolder-Zijpe vaart niet...

Deze woorden waren bij mistig weer tot in 1988 te horen voor wie naar de nieuwsberichten van het ANP-bulletin luisterde op de radio. In de winter van 1963 vormde de veerverbinding, toen nog andersom, Zijpe-Anna Jacobapolder geheten, wekenlang de enige vaste verbinding met Schouwen-Duiveland. De Oosterscheldebrug (pas later bekend als Zeelandbrug) was immers nog in aanbouw.

Het Zijpe en de tramweghaven in de winter van 1963, met ijsschotsen en de stoomveerboot van de R.T.M. welke de haven in komt, en rechts de Rijkssteiger. | Foto: Gemeentearchief Schouwen-Duiveland, Beeldbank Schouwen-Duiveland, nr O-3457.

door: Johan Francke

Het veer Zierikzee-Kats werd door de zware ijsgang tijdens de vroeg ingevallen winter al op 11 januari uit de vaart genomen. Rijkswaterstaat zette een ijsbreker in voor het geval ook de laatste veerdienst uitviel en het eiland geïsoleerd kwam te zitten. Vliegbasis Woensdrecht hield vliegtuigen beschikbaar voor ziekenvervoer vanaf het eiland. Precies een week later moest het veer Anna Jacobapolder-Zijpe zelf zijn diensten staken, nadat het aantal vaarten eerder die week al drastisch afgenomen was. Eerst kreeg de sleepboot Anton, die een vaargeul in de Zijpe open hield, lekkage door het varen door het ijs. Daarna slipten zware auto's over de brug van de aanlegponton en versperden de weg voor het overige verkeer, zodat ze eerst weggesleept moesten worden.

Al wie producten verhandelde probeerde door het leggen van de juiste contacten voorrang te verkrijgen om met het veer over te mogen. Op 22 januari moesten chauffeurs met een lading stro al twee dagen wachten. Zij gaven de pijp dan ook aan Maarten en besloten het onder betere omstandigheden later nog eens te proberen. Wekenlang kon het veer slechts rond de acht overtochten per dag maken.

Kikvorsman

Op dinsdagavond 29 januari gebeurde het onvermijdelijke en liep de veerboot vast in het ijs. De schroef werd beschadigd en een kikvorsman moest uit Roosendaal overkomen en het ijskoude water in om de schade een dag later provisorisch te herstellen. Pas op 18 februari kon de veerdienst zijn normale dienst-regeling weer varen.

De sleepboten Anton en Champenois, die tot dan personen hadden vervoerd, werden vanaf 20 februari elders ingezet. Hoewel het nog tot in maart stevig zou vriezen, kwam de dienstregeling die winter niet meer in gevaar.

De extra kosten voor het openhouden van de veerdienst waren opgelopen tot 67.360 gulden. Een bedrag dat voor 10 procent door de toenmalige gemeenten van Schouwen-Duiveland opgehoest moest worden. Daarmee brak in bestuurlijke zin een nieuwe ijstijd aan, want de gemeenten vonden dat dit een zaak van het Rijk was en wilden dit bedrag niet betalen.

bron: Provinciale Zeeuwse Courant, de Stem en Zierikzeesche Nieuwsbode, januari - maart 1963.

Da was nog 's raok

column: Rinus Willemsen

Rinus Willemsen uit Biervliet is een van de streektaal-specialisten in Zeeland. Speciaal voor deze krant klimt hij in de pen.

Of ik die winter van '62-'63 nog kan heugen? Dao moe je mao nie mee tussen zitten. Ik dienken dat 'alf december de winter inviel. Anêens, zô maor op een paar daogen verandende 't weer. Eêst was 't nog rustig naojaorsweer gewist, maor dan draoiende de wind naor 't noorden en bots daonao naor 't ôôsten. Gelukkig was 't kerstvakantie. Je kon zelfs al een bitje schaotsen op onder-

gelôopen weien. Wudder fiet-sende ielke dag naor de middel-baore schole in Terneuzen. Bienao 'n uurtje. Jao, 'n soort ochtendgemmestiek. Mao mee die kouwe, straffen oostenwind viel dat niet altied mee. A bots buuten 't durp, kreeg je de volle mep. En dan dat lange stik nao Wannen ao de zêê. Joengens, dat was afzien. Maor me waoren mee 'n flienke kôôie. En omste beurten kop trekken. Dan was

't nog te doen. Soms deej ik m'n regenbroek an voo de kouwe. Om de waoterleiding niet te laoten bevrozen ee, snap je?

As dan de zonne opkwam dan was dat 'n schôn zicht. Vooral toen d'n andere weke d'r 'n flienk pak snêeuw in de polders lag. Die verse snêeuw plakkende an de stammen van de bômen. Mao snêeuw op de weg was ook lastig. Dat fietsende zwaor. Somtemets

bleef die snêeuw in je spetter-bord plakken. Ook nie lekker. An me dan in de Nieuw Neuzen-polder kwaomen, dan kon je in 't speur van de melkauto riején. Jao, dat was wel wat gladdig, mao je wier daor 'andig in. Weet je wat rottig was? As de snêeuw was opgewaoid. Dan was 't'r bienao gêên deukommen an. Je liep dan tot over je schoenen deu de sneeuw. Eên weke mao, bin 'k mee de bus nao schoole

gegaon. Toen was 't te bar.

De snêeuw bleef liggen tot 1 mèerte. Mao toen lag t'r nie vee mêêr. En ze was êêlemao vuul en viezig: te smerig om nao te kieken. Zwarte snêeuw. Toen reején wudder weer a weken op 't fietsje deu de polder. En die slechte pad? Dao was niks nie mêêr van te zien. Dao dochten me glad nie mêêr an. Mao vergeeten? Da was ik deze barre winter nie.

O, die winters van toen

Wim Hofman

'Winter' | Illustratie Wim Hofman

In elk nummer van Zeeuws Weerzien plaatsen we een fragment uit een Zeeuws boek.

Om in winterse sferen te blijven kiezen we voor een fragment van Wim Hofman (1941) in zijn in november 2016 verschenen bundel 'Bramen plukken'. Daarin zijn columns geselecteerd en gebundeld die hij sinds 2006 heeft geschreven en geïllustreerd voor de PZC. In 'O, die winters van toen' gaat hij terug naar de kou van zijn jeugd.

door: Wim Hofman

Je bent in de winter en in de sneeuw geboren, want winter betekent sneeuw hadden ze gezegd. En nu is er sneeuw en zachtjes wordt alles wit. Hoe verzin je het! Sneeuw legt zich zonder geluid op de

zwarte takken van de bomen, op de twijgjes en de allerkleinste takjes en op de randjes van het hek en op de daken en op de straten. Op het kippenhok met de witte kippen, op de kruiwagen en de gieter en op de

vuilnisemmer met de aardappelschillen. En het bleekveldje dat eerst nog groen was, wordt helder wit, witter dan de lakens die er in zomer wel eens op liggen. Sneeuw, de knisperende geluidjes van de sneeuw onder je voeten. Sneeuw die vast klontert onder je klompen zodat het lopen strompelen wordt en je tenslotte omvalt in de sneeuw die zacht is. De sneeuwvlokken die je probeert op te vangen op je tong, maar ze komen meestal op je wangen en in je ogen terecht. De eindeloze grijze hemel waaruit stilletjes ontelbare sneeuwvlokken naar beneden dwarrelen. Ze lijken geen doel te hebben en gaan zomaar ergens liggen. Het sneeuwt en het sneeuwt en de wereld verandert zoals hij nooit meer veranderen zal.

O, hoe helder die herinneringen aan de winters van vroeger! Die wonderlijke winternacht met de volle, kraakheldere en perfecte

ronde maan die de sneeuw extra wit maakt, haast even wit als de maan. Kou prikt in je neus en je ogen tranen. En dan die sterren en het oneindig diepe, zwarte heelal...

Je bent in een bos met sneeuw, sneeuw op de bodem, dotten sneeuw op de bomen. Je bent alleen. Wat een witheid. Wat een stilte. En je beseft wel: je hoort hier niet te zijn. En zeker niet te lopen. Een zwarte vogel gaat verzitten op zijn tak en er valt wat sneeuw van zijn tak in de sneeuw. Een duif zit roerloos ineengedoken onder een struik. Die kan beter meteen uit zijn lijden verlost worden. Een tik van je stok is genoeg. Zijn miezerig kopje vliegt eraf, wel twee meter ver. Hoe rood is het verse vogelbloed in het heldere wit van de sneeuw! Het is om te huilen. Wie doet nu zoiets? De lucht wordt grijs en roze. Wolken die sneeuw beloven. Sneeuw begraaft alles.

Nu vriest het al dagen en er ligt ijs en iedereen die schaatsen heeft: lage noren, kunstschaatsen die aan de schoenen vastgeschroefd zijn, West-Friese doorlopers die je met spekwoord invet en die je met linten aan je voeten moet vastbinden, iedereen schaatst. Op de vaart ligt dik zwart ijs. Je hebt je schaatsen onder gebonden. Een straffe wind heeft alle sneeuw van het ijs afgeblazen en dezelfde maar steeds nieuwe wind blaast je vooruit in de richting van de gele rietkraag. Vooral als je je jas open knoopt en hem als zeil gebruikt ga je hard, steeds harder. Je kruipt op de kant, door de sneeuw. Je vingers tintelen van de kou. Je kunt maar moeilijk de knopen van je gulp open krijgen. Je plast vlug en slordig je naam in de sneeuw.

Wim Hofman: Bramen plukken
- Uitgeverij Den Boer | De Ruiter
Vlissingen, 176 pagina's.

De doppen vlogen van de flessen

door: Peter Verdurmen

Nee, om de ijzers onder te binden had Herman van Lierde geen tijd. De IJzendijkenaar had andere zorgen in die barre winterdagen van 1963.

De jonge melkboer, hij was nog een twintiger, liet z'n klanten niet in de steek, ook al woonden ze nog zo ver. In de koudste winter sinds mensenheugenis waren de open polders rond Petit Paris veranderd in een poollandschap met hoge sneeuwduinen. „In die jachtsneeuw zag je geen hand voor ogen. Je kon op de smalle

polderwegen zo in de sloot belanden. En wie had je dan gevonden? Van een gsm had nog nooit iemand gehoord.” Het vroom zo hard dat het letterlijk kraakte. Herman: „De doppen vlogen van de flessen. Alles bevroor. Ik verkocht in die tijd ook nog losse melk. Na m'n ronde moest ik de melkbus voor de kachel zetten om te ontdooien.”

Afgiftepunt

Zo'n horrorwinter, het had ook wel wat, bekent Herman. „Het was spannend, je moest improviseren. In de polderonde werkte ik met een ander verdeelsysteem.

Sommige klanten fungeerden als afgiftepunt voor de andere bewoners in hun polder. Je kon gewoon niet overal komen, dus moest je een andere oplossing bedenken. De betaling kwam later wel.” Herman van Lierde, verknocht aan IJzendijke, maakte meer barre winters mee. Maar ook heerlijke lentes en zomers. Zijn favoriete seizoenen. „Melkboer is fysiek een zwaar beroep. Je maakte lange dagen met het nodige tilwerk. Daar stond tegenover dat je altijd buiten was. Ik kan het buiten-zijn niet missen. Nog elke dag wandel ik een kilometertje of vijf door de polder.”

Oud-melkboer Herman van Lierde.

Zó koud was het in 1963

door: Jan van Damme

**Als je de foto's ziet,
het lijkt soms de
Noordpool wel.**

Dat krijg je als zelfs de zee verijst, dan lijkt de vlakte eindeloos en is de grens tussen land en water vervaagd. De winter van 1963 was memorabel. Dat er bussen moesten worden uitgegraven hebben we nadien niet meer meegemaakt. Voor de Zeeuwse oesterkwekers werd de winter van '63 een drama, heel hun

oogst bevroor en met de Zeeuwse platte is het niet meer goed gekomen. De vorst heeft zich nog meerdere keren doen gelden, er zijn nog elfstedentochten verreden. Maar in Zeeland is het nooit meer zó koud geweest. Schaatsers op natuurijs zullen er spijt van hebben. Onze gevleugelde vrienden vast niet.

Een hulpploeg probeert de van de weg afgeraakte lijnbus naar Domburg weer recht te zetten | Foto ZB| Beeldbank Zeeland, recordnr: 123781.

Vastgevroren vissersschepen in de haven van Yerseke | Foto: S. Kroonenberg, 1 januari 1963, ZB| Beeldbank Zeeland, recordnr: 170027.

◀ Walcherse boerin bekijkt de ijsmassa op de Westerschelde bij Dishoek | Foto: S. Kroonenberg, 1 januari 1963, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr: 170047.

Watervogels bij een opening in het water van de Oostsingel in Goes | Foto: J. Bitter, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr: 21714.

Het voormalige haventje aan De Val bij de Stormezandepolder te Wemeldinge. Ook de thuishaven van de oesterkotter WMD 7. De enige stoomkotter op de Oosterschelde. Het oesterbedrijf van Lindenberg stopte na de strenge winter van 1963 | Foto: Zeeuws Archief, Beeldbank Kapelle, nr 19-969.

Scharendijkje. De baai bij het koepeltje van Repard bevroor in de strenge winter van 1963. | Foto: Gemeentearchief Schouwen-Duiveland, Beeldbank Schouwen-Duiveland, nr DIA-2092.

Een schip worstelt zich door het ijs van de Westerschelde bij Boulevard de Ruyter in Vlissingen | Foto: A.P.Maas, 1962, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr: 131471.

Zierikzee. Zoetegracht met eendenhuisje. Het eendenhuisje werd in de strenge winter van 1963 gebouwd door J. Merle. | Foto: Gemeentearchief Schouwen-Duiveland, Beeldbank Schouwen-Duiveland, nr O-3267

Boerenkool, nog beter als de vorst erover is gegaan

Penne met boerenkool-roomkaassaus

Boerenkoolstamppot met worst is in Nederland een heel bekend gerecht, dat in de winter lekker voedzaam is. Maar nu de winters niet meer zo streng zijn blijkt boerenkool vaker een ingrediënt te worden van een ander soort gerechten. Bijvoorbeeld in deze heerlijke combinatie met pasta.

Ingrediënten voor 2 personen

- 1 ui • 1 knoflookteen • 100 g kruidenroomkaas • 175 g (volkoren) penne of een andere pastasoort • 1 rode paprika in repen
- 300 g boerenkool, gesneden • 3 el olijfolie
- Extra vierge olijfolie, peper en zout naar smaak

Bereiden:

- Breng ongeveer 500 ml water per persoon aan de kook. Voeg de penne toe, kook afgedekt 9-10 minuten en giet af.
- Maak ondertussen de boerenkool-roomkaassaus.
- Snipper hiervoor de ui en pers of snij de knoflook.
- Verhit 2 eetlepels van de olijfolie in een wok of hapjespan en fruit daarin de ui en de knoflook enkele minuten op laag vuur.
- Voeg, in delen, de boerenkool toe en laat al roerende in ongeveer 10 minuten slinken.
- Verhit de overige olijfolie in een koekenpan en bak de paprikarepen 5-6 minuten op middelhoog vuur.
- Voeg de kruidenroomkaas toe aan de geslonken boerenkool en laat smelten. Breng op smaak met peper en zout en voeg 1-2 eetlepels water toe als de saus te droog is.
- Voeg de gekookte penne toe aan de saus en verwarm nog 1 minuut.
- Garneer de penne met de boerenkool-roomkaassaus met de paprikarepen en besprenkel naar smaak met extra vierge olijfolie.

Eet smakelijk

De wintergroente bij uitstek is boerenkool. De plant verdraagt vorst tot -15 graden en levert in de wintermaanden verse groente.

Boerenkool heeft zelfs winterkou nodig want de smaak van de kool is nog beter als de vorst erover is gegaan.

Tuiniers Wim van Zweeden (links) en Daan Hoogerwerf tussen de boerenkolen | Foto: Marjo Griep.

5| WOORDZOEKER 'WINTER'

W Y S K O U D N E T N A W T
T R E N S T O H C S S Y H O
T V E I N E S T A A H C S P
E S I B S O E P S N O K N S
L Y R T M L O N E T O R A T
R S A O I E E R N U U D A U
E B U N V E C E D L W M B H
V R R Z U T D E E E I L S S
T E B W E E H G D O N E Y Y
S K E E T A E C O L D Z N S
R E F S N P A D A L G Y E B
O R F D S I R A U N A J I E
V L E Y S K L O M P N D K R
E N L A N G L A U F E N S G

© Louis Kesteloo

In het lettervierkant zitten onderstaande 32 'winterse' woorden verstopt (horizontaal, verticaal en diagonaal). Na het wegstrepen hiervan blijft een aantal niet-gebruikte letters over. Deze vormen, in de leesrichting, de oplossing.

das	ijsvrij	wanten	ijsbreker
dooi	skiën	hutspot	ijsschots
glad	snert	ijsklomp	chaatsen
ijzel	ijsbaan	ijspegel	langlaufen
slee	ijsberg	januari	nachtvorst
soep	ijskoud	noorden	koude handen
wind	ijsmuts	december	vorstverlet
ijshut	sneeuw	februari	Elfstedentocht

Puzzel mee en win een prijs

Stuur de oplossing van de puzzel inclusief uw adresgegevens vóór 1 maart naar puzzel@zeeuwsweerzien.nl of naar Postbus 33, 4350 AA Veere.

Onder de goede inzenders verloten wij vijf exemplaren van 'Het hart dier wereld', een nieuwe literaire stadswandeling door Middelburg (ter beschikking gesteld door ZB|Planbureau en Bibliotheek van Zeeland). Een leuke gelegenheid om deze stad eens met een andere blik te gaan bekijken.

Als unieke hoofdprijs kunt u het boek 'Winter in Zeeland' van Jan Jansen en Peter Verdurmen winnen. Een collectorsitem, dat in 2010 is verschenen als Zeeuwse boekenweekgeschenk. En wie weet komen de makers het boek persoonlijk aan u overhandigen.

Prijswinnaars puzzel nummer 4

De oplossing van de (herfst)puzzel was: Herfst. Een mooie inkopper, zoals sommigen van u al aangaven. Het boek 'ZEELAND - literaire reis door de tijd' is aan de volgende goede inzenders gestuurd: A. d'Hont, Kuitaart, I. van Leyenhorst, Burgh-Haamstede, M. Nieuwenhuijzen, Krabbendijke, J. Westveer, Middelburg, N. Meulmeester, Arнемuiden.

Hoofdprijs puzzel nummer 4

Uitgeverij Marberg Media heeft ter gelegenheid van het vorige themanummer van Zeeuws Weerzien een extra prijs ter beschikking gesteld. Het indrukwekkende boek 'Slag om de Schelde' van Tobias van Gent en Hans Sakkers, met ruim 500 foto's en kaarten, is na loting toegekend aan: mevr. H.W. van Beck van Bree,Tholén. Wij nemen contact met u op voor de overhandiging.

Uitreiking hoofdprijs puzzel nummer 2

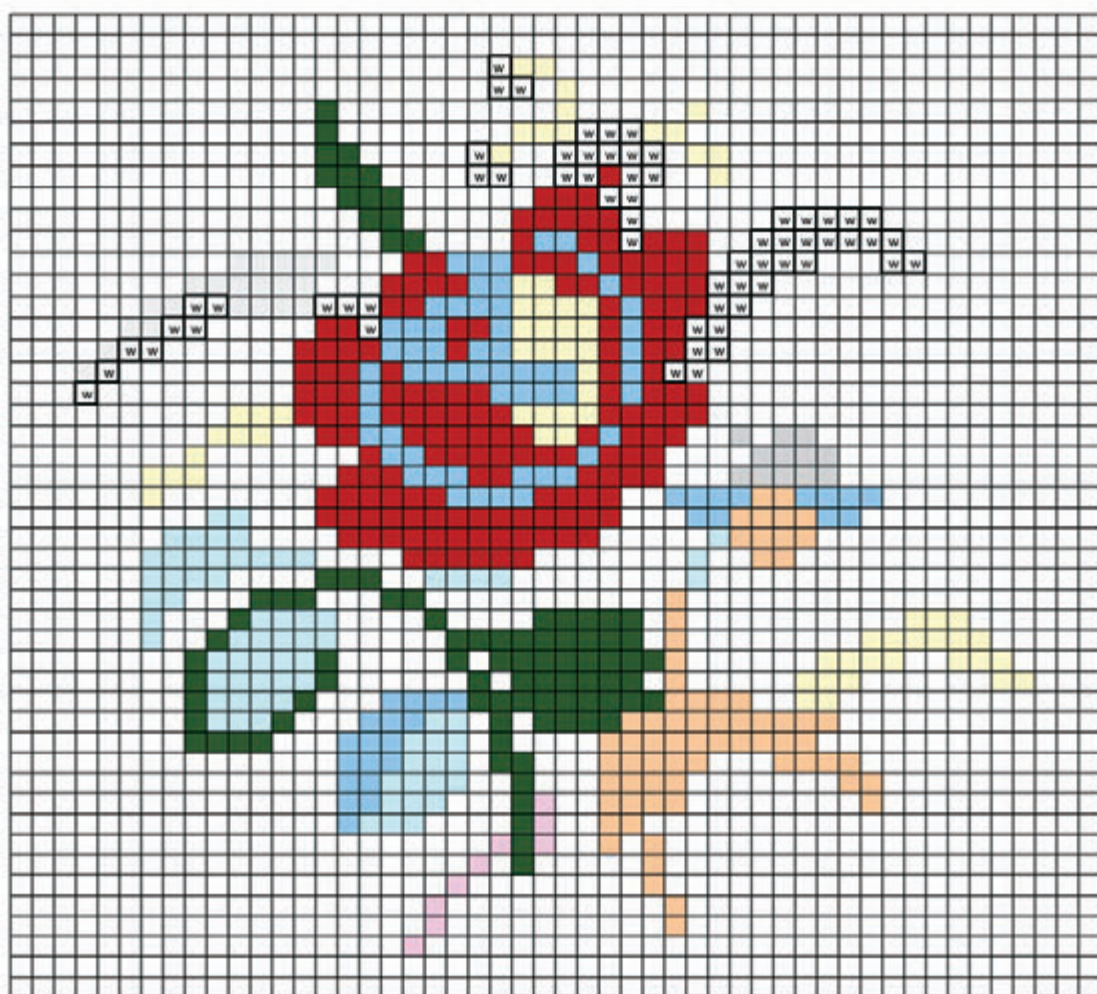
Op 2 oktober kregen bewoners van Scheldehof in Vlissingen, die samen de lentepuzzel hadden opgelost, de bijbehorende hoofdprijs uitgereikt. Het keramiek borstbeeld van een Zeeuwse boer, gemaakt en ter beschikking gesteld door de heer Jan Davidse, werd met veel oh's en ah's onthuld. Eén van de puzzelaars vertelde: "Ik herinner me nog goed dat mijn opa er ook zo uitzag. Zelf mochten wij van mijn moeder niet in dracht naar school. Dan werden die kleren veel te snel vies en het was een heel werk om ze weer mooi te krijgen...." Veel plezier met uw prijs!

Foto: Fotograaf Karin den Boer.

Speldenkussen uit 1875

► Neeltje Keur | Foto: Collectie Nederlands Openlucht Museum.

De decemberfeesten zijn in aantocht. Daarom maakte Stichting Zeeuwse Visserstruien speciaal voor deze krant een gratis patroon.

Het speldenkussen op de foto is in 1875 gemaakt door Pieterella Noordijke uit Scherpenisse, in het jaar dat zij in het huwelijk trad met Jacob Keur. Het origineel is gemaakt met wol op een grof stramien, in dit patroon is DMC borduurzijde gebruikt.

Wij kwamen dit speldenkussen op het spoor door de zoektocht naar één van de dochters van Pieterella en Jacob, Neeltje Keur. Neeltje en haar twee zusters Adriana (Arjoantje) en Janna bleven hun hele leven in het ouderlijk huis wonen en zorgden voor hun ouders.

Neeltje was de enige van de drie zusters die in de Thoolse dracht bleef lopen. In 1955 werd Neeltje in dracht vastgelegd door een fotograaf van het Openlucht-museum. Dat vond ze best maar, dan mocht haar gezicht niet herkenbaar in beeld, daar moest dan maar een ander gezicht op geplakt worden. Herkenbaar op de foto was een vorm van ijdelheid en daar hield Neeltje niet van. Gelukkig liep het anders en zijn de foto's van Neeltje in hun originele versie bewaard gebleven, net zoals diverse stukken handwerk van Pieterella en Neeltje.

Borduurzijde is verkrijgbaar bij Atelier Jaffari in Arnemuiden.

Over Neeltje kunt u meer lezen in het bericht van 14 december 2018 op het blog van tante Zoet: hetgerief-goedvantantezoet.blogspot.com.

DMC	
3042	
367	
813	
162	
376	
372	
762	
603	
wit	

ZEEUWSE VISSERSTRUIEN

Foto: Tonny Nikkelen

Hoe koud of het was en hoe ver ...

ramon

Vlokken is een te lieflijk woord voor het witte venijn dat me pijnlijk in het gezicht slaat, als pal op de huid afgeschoten elastiekjes; op dat onbedekte, onderkoelde stukje gezicht rond de ogen. Onbedekt, want ik moet nog wel iets kunnen ontwaren nu ik op de fiets in een sneeuwstorm ben beland die legendarisch zal worden.

door: Jan Jansen

Bestookt door het witte venijn

Fietsers in de sneeuw. Het witte venijn slaat pijnlijk in het gezicht | Foto Peter Verdurmen.

Oudejaarsavond 1962 en deze 15-jarige heeft zich natuurlijk niks aangetrokken van dringende aanmaningen om 'met dit weer' thuis te blijven. 'Jongen toch'. Dus is een dwarse puber nu van een afgelegen boerderij onder Hoek op weg naar een vriendinnetje dat hij met oud en nieuw het allerbeste wil wensen.

Ze woont amper drie kilometer verderop, maar wat een tocht. De sneeuw raast over de platte, kale akkers. Niks in de weg. Pas als er een dijk opdoemt, wordt de witte massa opgetild en over de kruin gejaagd om daarachter, in de luwte, een zachte landing te maken. Opgehoopt. Dit is een sneeuwjacht die het landschap herschept. Voor maanden. De weg waar ik deze 31ste december met hangen en wurgen nog over fiets zal tot begin maart afgesloten zijn. En al die tijd sta ik voor een lange omweg over nog altijd besneeuwde en glibberige polderwegen naar de HBS in

Terneuzen, waar de coulance niet groot is. Onder de leerlingen zijn heel wat lotgenoten, maar de proefwerken gaan gewoon door. Bijna iedereen fietst of bromt dan nog iedere dag naar school of werk. De auto is nog geen gemeengoed. Blootstelling aan de elementen is de gewoonste zaak van de wereld. Je komt wel eens nat of koud aan op je werk. Kom, we zijn geen watjes. Maar deze witte tornado... Wij hebben thuis - bevoorrecht - wel al een auto die deze winter wat vaker van stal komt dan normaal. Op de fiets, da's toch geen doen. Dus biedt mijn vader aan me even te brengen als ik op een januari-avond in Hoek moet zijn. Maar we hebben de omstandigheden onderschat. Weer is een sneeuwjacht in onze contreien gearriveerd, zodat de onlieflijke vlokken rücksichtslos tegen de Ford knallen. Angstig gebogen over het stuur loodst de chauffeur de auto over de dijk naar het dorp. Zijn enige streven: niet van de dijk afglijden. Mijn bestemming zal 'm worst wezen.

Maar als passagier zit ik me te vergapen aan het tafereel. Uitgelicht door de koplampen schiet een spervuur van witte propjes ons tegemoet. Soms zijn de elementen, hoe vijandig ze ook lijken, te mooi om bang voor te zijn. Nog altijd, als het 's avonds sneeuwt van betekenis, mag ik graag in de auto stappen om de

sensatie opnieuw te beleven op een tochtje door een witte storm. Om nog eens genadeloos bekogeld te worden met ijzige vlokken. Kicken. Al liggen er op zo'n autoritje bij mij natuurlijk wel de winterbanden onder die mijn vader niet had... Met dat vriendinnetje en nog een paar makkers heb ik die winter

op een avond nog eens een wandeling gemaakt over de kreek. Van de ene uitloper naar de andere. Tussen de rietkragen aan de waterkant zitten we 's zomers te vissen. En 's winters komen we hier af en toe ook. Op schaatsen. Maar dit is anders. Schaatsen gaat nu niet. Ja, op een klein, met veel moeite bij elkaar geveegd baantje achter het huis van Jantje Rienkout. Verder is het ijs op heel de kreek bedolven onder een pak sneeuw en dat maakt ons onzeker. Het is donker, maar alles licht wit op. Vage contouren van rietkragen en knotwilgen zijn eerder misleidend. Spookachtig zelfs. Lopen we wel de goede kant op? Zijn er geen wakken? Het heeft hard genoeg gevoren, daar niet van, maar vormt al die sneeuw geen gevaarlijke deken? Het is niet de prille verliefdheid die ons die avond hartkloppingen bezorgt. Maar als het in maart gaat dooien, vinden we dat bijna jammer.

Op Boerengat poseren twee vrouwen voor het pak sneeuw dat over de dijk is gewaaid. Voor de huizen hebben bouwvakkers met vorstverlet de sneeuw deels opgeruimd. Verderop is de weg afgesloten.

Klompenverbod, puberliefde en vogelleed

Gijs van den Ende constateert dat het familie fotoalbum nauwelijks foto's van de winter 62/63 bevat.

door: Ali Pankow

Klossend op hun lekker met warme stro gevulde klompen sjokten de leerlingen door de gangen van HBS Pieter Zeeman in Zierikzee tijdens de winter 1962/1963. „Totdat die herrie de schoolleiding te veel werd en er een klompenverbod werd afgekondigd”, herinnert Gijs van den Ende (70) zich. Hij was 14 en weet nog heel goed dat het op tweede kerstdag ging sneeuwen en dat het tot in maart aan één stuk door bleef vriezen. De winter was zo extreem dat Schouwen-Duiveland enige tijd geïsoleerd raakte. „Op school hadden we een op kolen gestookte centrale verwarming. Toen de kolenvoorraad stevig

slonk, hoopten we dat de school dicht ging. Voor het zover kwam, voer er een ijsbreker door het Zijpe en kwam er een schip met dringende benodigdheden naar het eiland, waaronder een voorraad kolen”, vertelt Gijs. Hij denkt met veel plezier terug aan de langdurige schaatsperiode. Vrijwillige baanvegers hielden zowel de grachten als de ijsbaan sneeuwvrij en de ijspret werd gelardeerd met spontane puberliefdes.

Voedselactie

Die winter was koud, maar Gijs was wel wat gewend. Hij had ook de winter van 1955 al meegemaakt. Toen bekommerde zijn broer Rinus zich zeer om de vogels in nood. Hij wist Gijs te overtuigen dat die bijna

stervende fuut in de badkuip dringend levend voedsel nodig had. Gijs offerde toen zijn goudvissen. De vogel slokte ze in twee happen weg, maar verdronk uiteindelijk in dat bad doordat er veel te weinig vet nog op zijn veren zat. Acht jaar later zette Gijs een eigen voedselactie in voor de talrijke vogels in het wak bij het sluisje aan de Nieuwe Haven. „Wij hadden thuis nog zo'n duwslee uit de jaren 40. Daar ging ik mee langs de bakkers om oud brood. Dat sneed ik in stukjes en overgoot die met overjarige levertraan dat ik van de apotheker kreeg.” Gijs is inmiddels al tientallen jaren lid van de Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland, waarvan geruime tijd als bestuurslid.

Duwslee van de familie Van den Ende met het jongere broertje François.

En het was bitter koud

door: Allie Barth

W.G. van der Hulst zou erover geschreven hebben: ‘en ‘t was bitter koud’, als we spreken over de koudste winter van de vorige eeuw. Hij had dan niets teveel gezegd. Die van 1963 was bar koud en langdurig. Het vroro van 20 december 1962 tot 5 maart 1963. Vaak meer dan tien graden.

Hoe beleefde de Zeeuw deze winter? Centrale verwarming was er nauwelijks. In 1963 behielp men zich nog met een kolenkachel. Daarmee verwarmden de Zeeuwen slechts hun woonvertrek. In de gang, het toilet (en hoeveel pleetjes stonden er nog buiten?), de keuken en de slaapkamers heerste Koning Winter. Niet iedereen had een warmwater-kruik. Bakstenen of ijzeren voor- werpen als strijkijzers werden op de kachel gelegd en nadat ze goed heet waren, stopte men ze met een doek erom in bed. Iedereen heeft nog weet van ijsbloemen op de ruiten.

Maar er was ook volop ijspret. Alleman, die schaatsen kon, bond de ijzers onder van Friese doorlopers tot kunst-schaatsen. Mijn vader had rondrijers en was daar een baas op. Afzetten met het ene been en daarna een halve cirkel rijden, gevolgd door een halve op het andere been de andere kant op. In de draai moest een been de hoogte in. Een fraai gezicht, maar mijn oudste broer maakte er spottend van: ‘pootje omhoog, plasje doen.’

Vallen en opstaan
Schaatsen vond in de steden vaak op de vesten plaats. Op de dorpen schaatste men op ondergelopen weilanden en bevroren watergangen. Plaatselijke ijsverenigingen floreerden en organiseerden activiteiten voor de liefhebbers. Kinderen leerden schaatsen al dan niet achter een stoel en vallen behoorde er gewoon bij.

Het ijs was sterk genoeg om met de auto Noord-Beveland te bereiken over de Zandkreek. Veerboten werden uit de vaart genomen of voeren niet volgens dienstregeling. Op de dijken ontstonden manshoge ijsmassa's en op de zeedijk bij Westkapelle zag men zeeijs zover als men kon kijken. Maar ook aan deze winter kwam een eind.

De beddenlakens waren stijf bevroren

Herinneringen aan koude winters leiden vele jaren later tot warme herinneringen.

door: Albert Kort

Van de vele mensen die dorpsgenoot Pim Huijbregsen speciaal voor mij in het Heer Hendrikhuis had opgetrommeld - in totaal maar liefst elf - was er niet één die met afschuw terugkeek op de strenge winter van 1963. De meest verschillende verhalen waarin de provincie tot één grote ijspegel werd gemaakt. Bevroren leidingen, schaatsen en zelfs autorijden over het Veerse Meer, maandenlang vorstverlet, een school die een tijdje de poorten sloot omdat er te weinig leerlingen waren die naar school konden komen. Kortom, het dagelijks leven werd er flink door verstoord.

De 94-jarige Marietje de Jonge woonde toen in 's-Heerenhoek en vertelt dat de kratten limonade die in de winkel werden verkocht een plaatsje kregen in de huiskamer, omdat ze in de schuur waar ze normaal werden bewaard zouden ‘ontplofften’. Een gezellige boel: de kerstdagen doorbrengen in een huiskamer die tot het plafond toe was volgestouwd met kratten! Els van Diemen, inmiddels 81 jaar, werd op 1 december 1962 moeder van een dochter. Om het kindje voor de bittere kou te behoeden, moest er iedere dag 24 uur lang in de kamer een straalkacheltje branden. Het kostte bovendien veel moeite

om de nageboorte te begraven, de tuingrond was immers keihard.

Janna de Vlieger kwam samen met haar man en twee kinderen in december 1961 aan de Oude Rijksweg in 's-Heer Hendrikskinderen te wonen. Dat waren ze aanvankelijk niet van plan, maar hadden in andere plaatsen hadden ze meermalen te horen gekregen dat ze als woonwagenbewoners ‘niet gewenst’ waren. In hun onderkomen hadden ze het niet breed. Uiteraard was de waterleiding bevroren, het water moesten ze binnen in een emmer opslaan. De beddenlakens waren 's ochtends stijf en niet omdat ze buiten hadden gehangen; het

Schaatsen op de Veste, Westwal in Goes | Foto S. Kroonenberg, ZB| Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, recordnr. 170028.

kwam door hun adem! Jan Lokserse woonde in Wilhelminadorp en fietste voor zijn werk iedere dag naar Goes, langs het kanaal. Belangrijk werk, want hij moest met een olietankwagen mensen op het platteland van brandstof voorzien. De wagens kwamen maar langzaam vooruit over de smalle Bevelandse weggetjes. Als ze op een tegenligger stuitten, moesten ze soms wel drie tot vier kilometer achteruitrijden om te kunnen passeren. En de klanten maar

wachten op de olie! Gillis Traas stond eind 1962 op het punt te verhuizen naar zijn nieuwe woning aan de Jacoba van Beierenstraat in 's-Heer Hendrikskinderen. De kou gooide echter roet in het eten. Wegens vorstverlet - de schilder kon zijn werk niet doen - moest het feest drie maanden worden uitgesteld. Hij was gedwongen zolang zijn intrek te nemen bij zijn schoonouders. En zo heeft iedereen zijn eigen specifieke herinneringen aan deze bitterkoude maanden.

Schaatsen op de vaart in Sluis 1963 | Foto O. de Milliano, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 77321.

Wat weet u er nog van?

Wilt u reageren op een artikel uit deze krant? Stuur uw reactie naar redactie@zeeuwsweerzien.nl. Wilt u niet dat uw naam in de krant wordt geplaatst, zet dit er dan duidelijk bij. Een greep uit de reacties op het vorige nummer:

- “Ik stuur u een klein gedeelte van herinneringen die bij het lezen van uw uitgave (rondom herdenking 75 jaar bevrijding, red.) zomaar komen boven-drijven, zoals de keer dat ik bij houthandel Alberts door een Duitse vrachtwagen werd aangereden en door een Duitse soldaat op zijn schouders werd thuisgebracht. Resultaat was een

lichte hersenschudding, hetgeen mijn buurmeisje deed vragen: heeft Wim nu een lichte of een donkere hersenschudding?” W.J. Deijnen

- “Lopen op klompen, nou reken maar dat ik (1934) dat nog heb gedaan, tijdens mijn jeugdijaren in Breskens en Terneuzen. Op klompen mocht je nergens binnen gaan, die liet je staan bij de deur. We hadden toen ook al schoenen, maar die waren voor bij de zondagse kleren. Dank voor jullie nostalgische artikel!” C. Boeije

- “Ik krijg het blad van m'n dochter opgestuurd. Altijd is er heimwee naar m'n geliefde Zeeland. Nu woon ik in Zuid-Holland. Als u eens wist hoe gelukkig ik ben met jullie blad!

Gaet er mè mee deur oor! De hroeten ee.” J.E.Baaijens-Karman

- “Ik wil jullie graag laten weten dat de krant ook in Brabant wordt gelezen! Bij het zien van de foto van de sleutelhanger van kippenringetjes, herinnerde ik mij dat deze ringetjes in de flessen afwasmiddel zaten. Je moest wachten tot de fles leeg was, dan kon je ze er uitschieten en maakten wij er kettingen van. Soms spoten wij er stiekem wat afwasmiddel uit, zodat het sneller ging. Er waren verschillende kleuren, die we ruilden met andere kinderen op school. Net als de voetbalplaatjes van nu!” Mevr. E. Leeflang

- In het zomernummer vroegen wij u naar de herkomst van de 2-delige sok in de vitrine van

Streekmuseum De Meestooft. De redactie ontving 2 inzendingen. Eén ding wordt duidelijk: de sok is nog niet voltooid.

- “Ik denk het antwoord te weten. Mijn tante breide voor ons de sokken, ze deed dat op dezelfde manier als op de foto. Omdat de sok op de zool het eerste slijt, kun je die makkelijk vernieuwen. De teen werd uitgetrokken, een nieuwe zool eraan gebreid en de teen weer opnieuw aangebreid. De zijnaden dichtnaaien en de

sok kon weer een tijdje mee. Minder werk én wolbesparing, want de boorden en wreefstuk (bovenkant) van de sok waren nog goed. Zo leerden ze op handwerkles de sok te breien. De afgebeelde sok is dus nog niet dicht genaaid.” Mevr. M. Davidse

- “De 2-delige sok waar jullie over schreven is gebreid op een breimachine die niet kan rondbreien, ik had vroeger zo'n breimachine. Je breit eerst een boord waar een naad in komt, daarna de boven- en ondervoet. Die werden apart gebreid met een naad aan beide kanten en de teen op dezelfde manier. Dan werd met de hand de onder- en bovenvoet en teen aan elkaar genaaid en dat laatste moet op de foto nog gebeuren.” Mevr. J.J. van Westenbrugge-Schiettekatte

Ontdek het erfgoed van Zeeland

via zeeuwseankers.nl en beleef het op de ankerplaatsen, plekken van cultuurhistorische betekenis.

Zeeuwse Ankers vertelt de verhalen bij landschappen, plekken, monumenten, voorwerpen en mensen uit het verleden. Zeeuwse Ankers nodigt uit tot ontmoeten en beleven. Zeeuwse Ankers verbindt het verleden, heden en de toekomst van Zeeland.

Kijk op zeeuwseankers.nl
en lees de verhalen!
Meer informatie?
Stuur een e-mail naar
info@zeeuwseankers.nl

Zeeuwse Ankers is een samenwerkingsverband van Het Zeeuwse Landschap, Provincie Zeeland, Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, VVV Zeeland, ZB | Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Zeeuws Archief en Zeeuws Museum.

Het Zeeuws Archief geeft het verleden toekomst

Hofplein 16, 4331 CK Middelburg
T 0118 678 800, info@zeeuwsarchief.nl
www.zeeuwsarchief.nl

Planbureau
en Bibliotheek
van Zeeland

ZB investeert ook in het 'Feest van Herkenning'.
Kijk voor onze activiteiten en cursussen
voor begin-dementerenden en mantelzorgers
op www.dezb.nl/klapbank

Meulenberg Media

uitgeverij | ontwerp | vormgeving | layout | opmaak
drukwerk | printservice | belettering | textieldrukwerk

Drukkerij Meulenberg B.V.

| Rotterdamsekaai 61
| 4331 GN Middelburg
| Tel.: 0118 63 51 26

| drukkerij@meulenberg.nl
| www.meulenberg.nl

LA DOLCE VITA

MARKETING, ONTWERP
& WEBDESIGN

MIDDELBURG
0118-567068
WWW.LAMIADOLCEVITA.NL

eschken die midden in de roos zijn

P. PIETERSE

KEIZERSTRAAT 7 - GOES

luchtbuizen
hengelsportartikelen
voetbaluitrustingen
gezelligheidsspellen

... en toch

levert

Sporthuis

ROOVERS

de

beste

tenten

voor de minste centen.

Vraag inlichtingen.
Prospectus gratis
op aanvraag.

SPORTHUIS **ROOVERS**

Segeersstr. 24 - Tel. 4210 - Middelburg

Een bezoekje waard! Tijdelijke exposities in de Zeeuwse musea

► **Het Belfort** | Groote Markt 1, Sluis

t/m 12 januari 2020: 'Schrijvers in Sluis toen en nu'
15 januari t/m 8 maart 2020: Ramon en Bastiaan de Nennie
'Prins Vogelvrij' • www.belfortsluis.nl

► **Fruiteeltmuseum** | Annie M.G. Schmidtsingel 1, Kapelle

t/m 1 april 2020: 'Van pen tot kant', expositie met werk van Marius Weststrate en Jozien Weststrate • www.fruiteeltmuseum.nl

► **Het Polderhuis Musea & meer** | Zuidstraat 154-156, Westkapelle

t/m 12 januari 2020: 'De reizende kunstenaar - Albert Depré - voyage en Hollande 1907'
t/m 2 februari 2020: 'Ringrijden: van folklore tot (top)sport?'
• www.polderhuiswestkapelle.nl

► **Historisch Museum De Bevelanden** | Singelstraat 13, Goes

t/m 25 januari 2020: 'Draad en dracht' - steken, stoppen en stikken in Zeeland, handwerkversieringen in de streekdracht van de Bevelanden
t/m 3 mei 2020: 'Jonge jongers en 't mannengoed' - Zuid-Bevelandse jongerencultuur in de 19e eeuw • www.hmdb.nl

► **Museum Het Warenhuis** | Markt 2, Axel

t/m 29 februari 2020: 'Beeldschoon' - expositie Anita Dekker, figuratieve/abstracte beelden • www.hetwarenhuis.nl

► **Museum Veere** | Kaai 25-27 en Markt 5, Veere

t/m 29 maart: 'Mies Callenfels-Carsten, de één na laatste Veerse Joffer' (1893-1982); verkoopexpositie
t/m 2 mei: 'Verfijnd Verleden' - werk van Piet Rijken (1915-2001)
• www.museumveere.nl

► **Stadhuismuseum Zierikzee** | Meelstraat 6, Zierikzee

t/m 19 januari 2020: 'Keersluis Zierikzee 60 jaar'
t/m 29 maart 2020: 'Franchoy's Ryckhals - een Zeeuwse meester uit de Gouden Eeuw'
t/m 27 september 2020: 'Brood op de plank' • www.stadhuismuseum.nl

► **Streek- en landbouwmuseum Goemanszorg** | Molenweg 3, Dreischor

'Veranderd eiland voor en na de Ramp' • www.goemanszorg.nl

► **Terra Maris, Museum voor natuur en landschap** |

Duinvliesweg 6, Oostkapelle | 'Vikingen op Walcheren?' - objecten van het middeleeuwse Walichrum uit de collectie van het Zeeuws Genootschap • www.terramaris.nl

► **Watersnoodmuseum** | Weg van de Buitenlandse Pers 5, Ouwerkerk

'De Sluiting in Kleur - Foto-expositie Rykel ten Kate'.
'65 schenkingen - elke schenking heeft een eigen verhaal'.
'Geschilderd vanuit Ouwerkerk' - tekeningen en schilderijen van Jan Meine Jansen • www.watersnoodmuseum.nl

► **Zeeuws Archief** | Hofplein 16, Middelburg

t/m 2 mei 2020: 'Op reis met Willem V - een vorstelijke reis door achttiende-eeuws Zeeland' - reis door Zeeland van stadhouder Willem V in 1786 • www.zeeuwsarchief.nl

► **Zeeuws maritiem muZEEum** | Nieuwendijk 11, Vlissingen

'Bommen en granaten' - expositie over wapens, kunst en technologie.
'Bezetting verbeeld' - WO II door de ogen van Cees van der Burght (tekeningen, schilderijen, maquettes) • www.muzeum.nl

► **Zeeuws Museum** | Abdij, Middelburg

t/m 3 mei 2020: 'Nooit meer werken' - kunstwerken over werk: toen, nu en straks (vanaf 25 mei ook op twee tijdelijke buitenlocaties in Vlissingen en Breskens) • www.zeeuwsmuseum.nl

Check voor uw bezoek de openingstijden van het betreffende museum

Weer even thuis

Weer even thuis is een wekelijkse rubriek in de PZC, waarin mensen terugblikken op hun jeugd. Ze staan altijd voor de deur van het huis waar ze opgroeiden.

Spanning bij het Corner House ►

Je jeugd doorbrengen in een hotel, het is niet voor iedereen weggelegd. Theo van Beest (61) beleefde unieke tienerjaren aan de Smallekade in Vlissingen.

Van 1969 tot 1979 is Theo's vader Joop van Beest eigenaar van het Corner House. Een Hotel-Café-Restaurant dat tegenwoordig dienst doet als Sushi Restaurant. Theo geniet tijdens zijn tienerjaren volop binnen de muren van het Corner House, maar is toch vooral buiten te vinden. „Waar nu de Westpoortflat staat waren vroeger bunkers. Daar speelde ik veel met leeftijdsgenootjes.”

„Als kind hield ik van sensatie. In de jaren '70 waren er regelmatig vechtpartijen of opstootjes in de stad. Ik vond dat reuze spannend.” Eén straatgevecht tijdens de kermisweek in 1970 staat hem bij. „Je had de groepering Skyriders die vocht met de Molukkers. Dat kwam tot hevige rellen, steek- en vechtpartijen, vlakbij ons Corner House. Er waren ME's uit het hele land naar Vlissingen gekomen om de boel in de hand te houden. Als sensatiebelust kind smulde ik daarvan.”

Theo maakte ook een tragedie mee. Een brand, waarbij vier kinderen om het leven kwamen. „We hoorden kinderen schreeuwen, maar ze zaten als ratten in de val.”

Theo van Beest | Foto: Lex de Meester.

► Zwemmen zonder toezicht, dat kon

Hans Jongepier (72) woonde van zijn 11de tot 27ste in de Spoorstraat in Sluiskil. „In de Spoorstraat werden zestig nieuwe woningen gebouwd, in opdracht van het bedrijf dat nu Yara heet”, vertelt Hans. „Mijn ouders moesten niet per se verhuizen, maar het was een uniek aanbod. Het huis had vier slaapkamers én een douche, wat heel bijzonder was in die tijd.” Toch werd die douche door bijna niemand in de straat ook daadwerkelijk gebruikt. „Omdat we nog geen warm water hadden.”

Hans' vader Johannes (Wannes) werkte in de ploegen-dienst bij Yara. „Hij was daarnaast ook kleermaker”, vertelt Hans. „Een van de slaapkamers was dan ook als zijn kleermakerij ingericht. Hij zat daar altijd in een bepaalde kleermakerszit op tafel aan het raam te naaien. Het was een bijverdienste.”

Zwemmen leerden ze in het Kanaal Gent-Terneuzen. „Ja echt, zonder toezicht. Dat kon gewoon in die tijd”, vertelt Hans. „Aan de betonkanten van het Axelse bruggetje verzandde het, dus daar kon je makkelijk staan en je in het water laten zakken. Het water was vroeg op temperatuur, omdat de fabrieken hun koelwater in het kanaal loosden. Het was heerlijk.”

Hans Jongepier | Foto: Boaz Timmermans.

De voordeur klinkt als toen ►

Lang niet iedereen kan hetzelfde zeggen. Maar Marry Hilgen - Van der Wekken uit Brouwershaven (76) stapt nog regelmatig over de drempel van haar ouderlijk huis aan Haven Zuidzijde in Brouwershaven. Daar woont haar jeugdvriendin Anne-Marie, met wie ze nog altijd bevriend is. Haar 'zondagse' vriendin, want de meiden gingen naar dezelfde kerk.

Vader Johan was handelaar in hooi en stro. Hij kocht in de crisisjaren (in 1929) een lapje grond aan de haven en liet er een woning bouwen voor zijn gezin. Een plek om te zoenen, voor wie er nu langsrijdt. Midden in het centrum, met uitzicht op de plezierjachtjes in de haven. Hoe anders was dat in Marry's jeugd, toen het daar nog vol lag met pee- en stroschepen en er volop gewerkt werd.

Haar ouderlijk huis aan Haven Zuidzijde was een typische jaren dertigwoning. Met een puntdak en een kamer en suite, waarvan de achterste kamer door vader Johan als kantoor werd gebruikt. Na het overlijden van haar ouders werd het huis een aantal jaren verhuurd en daarna verkocht. „Het was m'n ouderlijk huis en ik heb het daar goed gehad. Ik kijk op een mooie tijd terug.”

Van het huis zelf herinnert alleen de statige voordeur de Brouwse nog aan haar jeugd. „Als de voordeur dichtslaat, klinkt dat nog precies hetzelfde als toen.”

Marry Hilgen-Van der Wekken | Foto: Dirk-Jan Gjeltema.

Herinneringskoffer: Winter

Sneeuwballen.

Stichting Feest van Herkenning presenteert koffers gevuld met bekende en minder bekende voorwerpen uit Zeeland. De voorwerpen roepen herinneringen op aan vroeger.

Verwarmende verhalen

Wie kent ze nog, die barre winters van vroeger. Met dikke pakken sneeuw, gebreide wanten, een muts tot over je oren en warme chocolademelk bij de kolenkachel. In de winterkoffer van Feest van Herkenning zit nog een bonten schoudermantel 'inclusief kop en poten'. Dat is even schrikken voor de jongere generatie, want die vindt dat best zielig. Het mag tegenwoordig ook niet meer, maar zo'n lekkere bonten mof voor je handen was wél lekker warm....

Schaatsen deden we op houten onderbinders. Kinderen leerden dat achter een stoel. En wie weet kon u wel van die zwierige figuren rijden? Met een lekker kopje erwtensoep bij de koek-en-zopie tent na afloop van een gezellig middagje op het ijs. Bij de presentatie van de winterkoffer komen letterlijk 'hartverwarmende' verhalen naar boven:

Het meisje met de zwavelstokjes | H.C. Andersen

Op een koude oudejaarsavond zwerft een meisje op blote voeten door de stad. Alle mensen doen de laatste inkopen of zitten gezellig thuis in de warmte van het haardvuur. Om aan geld te komen, probeert het meisje zwavelstokjes te verkopen, maar niemand wil er een. Ze krijgt het kouder en kouder en besluit tenslotte zelf een stokje op te steken. Even lijkt het alsof ze plotseling in een lekker warm huis zit, aan tafel bij een leuk gezin. Maar de droom is van korte duur. Vol hoop strijkt ze nog een stokje af, zodat ze het weer even warm heeft. Als ze het laatste stokje heeft afgestreken, ziet ze in de lucht boven zich haar overleden grootmoeder. Het lichtje dooft, terwijl zij haar hand naar haar uitrekt. De volgende dag wordt het meisje dood op straat gevonden, met een glimlach om haar mond.

SAMEN HERINNEREN - EEN FEEST VAN HERKENNING

Hoe ouder we worden, hoe meer herinneringen we hebben. Dit kunnen mooie, grappige of ontroerende anekdotes zijn, soms ver weggestopt of juist nog helder voor de geest. Het samen delen van verhalen over vroeger en het uitwisselen van dierbare 'souvenirs' met leeftijdgenoten geeft positieve energie.

Stichting Feest van Herkenning organiseert daarom bijeenkomsten waarbij het delen van herinneringen centraal staat. Dit gebeurt aan de hand van themakoffers: verzamelingen van attributen, veelal afkomstig uit Zeeuwse musea, die verwijzen naar een bepaald thema of tijdperiode. Vrijwilligers presenteren de voorwerpen en gaan met de aanwezigen hierover in gesprek bij een gezellig kopje koffie of thee. Onder de naam 'Feest van Muziek' worden ook muziek- en zangbijeenkomsten georganiseerd. Ons doel is om onze activiteiten zo breed mogelijk in te zetten in de hele provincie Zeeland.

VRIJWILLIGERS GEZOCHT

Om aan de groeiende hoeveelheid aanvragen voor presentaties te kunnen voldoen, zijn wij blijvend op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Iets voor u? Dit werk geeft veel voldoening: je ziet mensen opleven, genieten en lachen. Ook de locaties waar wij komen zijn heel enthousiast over onze bijdrage.

Wat wij van u vragen? Minstens één keer per maand samen met een collega een bijeenkomst van ca. een uur leiden, meestal in zorginstellingen (dagopvang en huiskamers waar mensen met dementie wonen).

De vrijwilliger moet over eigen vervoer beschikken. U ontvangt een vrijwilligersvergoeding en reiskostenvergoeding. Belangstelling? Neem contact op met Sylvia van Dam Merrett, secretariaat@feestvanherkenning.info

Lees meer over onze activiteiten op www.feestvanherkenning.info.

ACTIVITEITEN OM AAN MEE TE DOEN

Bijeenkomst Ouderenkring Voorkerk Oosterland

Bedoeld voor: 55-plus

Woensdag 19 februari 2020, aanvang 14.30 uur, toegang € 1,-

De ouderenkring van de Hervormde Gemeente Oosterland organiseert in het komende winterseizoen gezellige ontmoetingsmiddagen. Eén keer per maand bent u welkom voor een leuke activiteit, voorafgegaan door een kort moment met zang en gebed. De activiteiten variëren van een quiz, bingo, creatief uurtje, lezing tot een Zeeuwse middag. Op 19 februari komt Stichting Feest van Herkenning langs en presenteert een koffer vol attributen die herinneringen aan vroeger oproepen. Schenk daar een kopje koffie bij en u heeft gegarandeerd een gezellige middag! Voor meer informatie of hulp met vervoer kunt u bellen met mevrouw R. Beijer-Boogert, 0111 -642996

BIJEENKOMSTEN IN MUSEA

Zeeuws Weerzien organiseert samen met Feest van Herkenning bijeenkomsten in Zeeuwse musea, waarbij het delen van herinneringen centraal staat. Ieder kwartaal komen wij langs in een andere regio. Vrijwilligers presenteren een koffer vol voorwerpen uit het verleden en gaan hierover met u in gesprek bij een gezellig kopje koffie of thee. Weet u nog waar de voorwerpen voor werden gebruikt? Wij horen uw verhalen graag. Zo houden we niet alleen de herinnering aan ons mooie Zeeuwse erfgoed levend, maar hebben ook een luisterend oor voor elkaar.

Op dinsdag 29 oktober waren we te gast in Stadhuismuseum Zierikzee. Rondom de fraai gedecoreerde stoel van de laatste plaatselijke barbier/kleermaker, in bezit van het museum, kwamen de eerste verhalen los. Over ouderwetse scheerkwasten en een staafje aluin. Over een bruidskapsel dat werd geruïneerd door een te hete krultang. Over de bakker, de varkensslacht, de stadsomroeper, de koude winter van 62 toen Zierikzee geheel was afgesloten van de buitenwereld.... Als klap op de vuurpijl bleek dat één van de aanwezige dames vroeger enige tijd verloofd is geweest (zo ging dat nog) met de broer van een andere deelnemer aan deze zeer gezellige middag. Een schat aan persoonlijke herinneringen! Ook zo'n gezellige middag bijwonen? Geef u op voor de volgende bijeenkomst!

Herinneringsbijeenkomst in Museum Veere

Donderdag 27 februari, 14.30-15.30 uur

Schotse Huizen, Kaai 25 Veere; toegang gratis, incl. (vrijblijvend) museumbezoek

Museum Veere is gevestigd in twee prachtige historische gebouwen die de geschiedenis van Veere laten zien: de Schotse Huizen aan de Kaai en het monumentale Stadhuis aan de Markt. Tot de collectie behoren onder meer de unieke 16e-eeuwse Stadhuisbeelden van Veere en de beroemde vergulde beker van Maximiliaan. Er is ook een mooie streekdrachtexpositie.

Aanmelden

Voor de bijeenkomst op 27 februari geldt een maximum aantal deelnemers van 15 personen. Aanmelden graag telefonisch bij de Schotse Huizen 0118-501744 (za-zo van 13 tot 17 uur, in schoolvakanties dagelijks geopend). Uw naam en het aantal personen wordt dan genoteerd. Het museum is helaas niet rolstoeltoegankelijk.

